

**UCHWAŁA NR III/14/18
RADY MIEJSKIEJ W LUBAWCE**

z dnia 21 grudnia 2018 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 1, ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2018, poz. 2137), art. 10 ust. 1, ust. 3 i ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r., poz. 1030 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. z 2016 r., poz. 1492) **Rada Miejska w Lubawce uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się “Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii” w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Lubawka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Lubawce

Michał Ołdak

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019

I. Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019, zwany dalej programem to kontynuacja działań realizowanych w poprzednich latach w Gminie Lubawka. Określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych, zdrowotnych wynikających z używania alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zobowiązuje organy samorządu terytorialnego do podejmowania działań w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożycia alkoholu; działalność edukacyjną wychowawczą i informacyjną; ograniczanie dostępności alkoholu; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Program zawiera równocześnie zadania w obszarze profilaktyki narkomanii zapisane w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2018 poz. 1030 z późn. zm.). Program w swej konstrukcji merytorycznej jest tożsamy z założeniami i celami Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020, przyjętego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. z 2016 r., poz. 1492)

Działania wynikające z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii będą skupiały się na edukacji, profilaktyce, przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii.

Najważniejszymi aktami prawa miejscowego regulującymi kwestie realizacji działań z przedmiotowego zakresu – oprócz przywołanych w podstawie prawnej przepisów są:

- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2021.
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Lubawka na lata 2014 – 2020.

Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 uwzględnione zostały wskazówki wynikające z Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2019 roku.

II. Cel główny Programu:

Celem głównym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Cel główny Programu będzie realizowany m.in. poprzez edukację, podnoszenie wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Lubawka, prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych oraz podnoszenie kompetencji służb pracujących w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie. Wytycza główne kierunki działań profilaktycznych oraz działań mających na celu rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii, integrację i reintegrację społeczną osób współuzależnionych i uzależnionych. Cel główny programu będzie realizowany poprzez niżej opisane cele szczegółowe. Cele te są spójne z celami wyszczególnionymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016 – 2020 i koncentrują się one głównie wokół promocji zdrowia, edukacji zdrowotnej, szkolenia kadr pracujących w obszarze pomocy osobom z problemami uzależnień i problemem przemocy w rodzinie.

III. Cele szczegółowe Programu:

1. Podnoszenie poziomu świadomości, wrażliwości, reagowania społecznego i udzielanie stosownej pomocy w zakresie choroby alkoholowej i narkomanii oraz przemocy w rodzinie.
2. Podnoszenie poziomu wiedzy na temat szkodliwości wczesnej inicjacji alkoholowej i narkotykowej, nadużywania i uzależnienia od alkoholu i innych używek.
3. Prowadzenie działań informacyjnych, edukacyjnych i profilaktycznych z zakresu szkodliwości

- używania substancji psychoaktywnych w szkołach oraz wśród społeczności lokalnej.
4. Wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży (w tym pozalekcyjnych działań opiekuńczo – wychowawczych, kulturalno – oświatowych, sportowych i rekreacyjnych) oraz dorosłych.
 5. Motywowanie uzależnionych oraz pijących szkodliwie, przyjmujących substancje psychoaktywne do zmiany trybu życia, w tym podjęcia leczenia odwykowego.
 6. Współpraca z instytucjami, osobami fizycznymi i prawnymi służąca rozwiązywaniu problemów alkoholowych, przeciwdziałaniu narkomanii oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
 7. Zwiększenie świadomości rodziców na temat współczesnych zagrożeń (uzależnienia, przemoc).
 8. Wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu przemocy oraz narkomanii.

IV. Realizator Programu:

Realizatorem niniejszego Programu jest Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawce we współpracy z instytucjami działającymi na terenie Gminy Lubawka oraz powiatu kamiennogórskiego, w tym:

1. Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze.
2. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Kamiennej Górze.
3. Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kamiennej Górze.
4. Stacjonarne placówki leczenia odwykowego.
5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze.
6. Komisariat Policji w Lubawce.
7. Komenda Powiatowa Policji w Kamiennej Górze.
8. Szkoły z terenu Gminy Lubawka.
9. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Lubawce.
10. Przychodnia "Gambit" w Lubawce.
11. Lokalne i ponadlokalne organizacje pozarządowe i instytucje kościelne.
12. Prokuratura Rejonowa w Kamiennej Górze.
13. Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Lubawce.
14. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Koło Miejsko – Gminne w Lubawce.
15. Sołectwa Gminy Lubawka.

V. Źródła i zasady finansowania Programu.

1. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 są dochody Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2018, poz. 2137).
2. Inne środki.

VI. Analiza sytuacji w Gminie dotycząca problemów uzależnień w 2018 r.

Struktura ludności:

W Gminie Lubawka (wg stanu na dzień 30.11.2018 r.) zamieszkuje 10731 osób (5558 kobiet i 5173 mężczyzn), z czego w Lubawce – 5887 osób, a na terenie 14 wsi – 4844 osób.

Według grupy ekonomicznej:

wiek przedprodukcyjny – 1738 osób
wiek produkcyjny – 7179 osób
wiek poprodukcyjny – 1814 osoby

Zjawisko bezrobocia, stan na 30.11.2018 r.

Ogółem zarejestrowanych bezrobotnych z terenu Gminy Lubawka – 175 osób, w tym, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy:

- osoby poniżej 25 roku życia – 23 osób,
- osoby długotrwale bezrobotne – 75 osób,
- osoby bez kwalifikacji zawodowych – 56 osób,
- osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej – 25 osób,
- osoby po 50 roku życia – 57 osób,
- osoby niepełnosprawne – 23 osoby.

Pomoc społeczna

Do dnia **30.11.2018 r.** na pomoc społeczną wydatkowano kwotę **1 307 555,04 zł**, w ramach której objęto pomocą **305 rodzin**. Ze środków na pomoc społeczną, kwotę **327 349,25 zł (ok. 25 %)** przeznaczono na wsparcie dla **92 rodzin** z problemem alkoholowym oraz **1 rodziny** z problemem narkomanii.

Punkty sprzedaży napojów alkoholowych

Na podstawie Uchwały nr V/362/18 Rady Miejskiej w Lubawce z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych na terenie miasta i gminy Lubawka, ustalono:

1. Maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5 % zawartości alkoholu oraz na piwo w ilości 40, w tym:

- a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – w ilości 15;
- b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – w ilości 25.

2. Maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) i ilości 40, w tym:

- a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – w ilości 15;
- b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – w ilości 25.

3. Maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu w ilości 40, w tym

- a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – w ilości 15;
- b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – w ilości 25.

Badania monitoringowe:

Z Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wynika, że badania monitoringowe nt. problemu alkoholowego i narkomanii przeprowadza się raz na 4 lata. W 2018 r. na zlecenie Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, firma Nowe Horyzonty z Wrocławia przeprowadziła badania ankietowe, które obejmowały anonimowe ankietowanie w wersji papierowej 100 dorosłych mieszkańców Gminy Lubawka, ankietowanie w wersji papierowej 20 przedstawicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, zlokalizowanych na terenie Gminy Lubawka, ankietowanie w wersji elektronicznej uczniów klas 5, 6, 7, 8 szkoły podstawowej, uczniów klas gimnazjalnych Zespołu Szkół Publicznych w Lubawce, uczniów klas 5, 6, 7, 8 szkoły podstawowej oraz uczniów klas gimnazjalnych Zespołu Szkół Publicznych w Chełmsku Śląskim, i wszystkich uczniów klas 5, 6, 7, 8 Szkoły Podstawowej w Miszkowicach. Łącznie przebadano 475 uczniów.

Przedmiot ankiety obejmował następujący zakres tematyczny; uzależnienie od Internetu i urządzeń elektronicznych typu Smartfon, przemoc rówieśniczą i cyberprzemoc, przemoc w rodzinie, używanie nikotyny, używanie alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, uzależnienie od hazardu.

Na bazie przeprowadzonych badań powstał raport pn. „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych – Gmina Lubawka”.

Wyniki badań podsumowano w Analizie SWOT, uwzględniając mocne i słabe strony, zagrożenia oraz szanse. Przedstawiono je w poniższej tabeli.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>Wyniki badań nie wydają się niepokojące, ponieważ 70% respondentów deklaruje, że nie ma w swoim otoczeniu osoby, która doświadczałaby przemocy w rodzinie.</p> <ul style="list-style-type: none">o Uzależnienie od leków - 100% badanych mieszkańców odpowiedziało, że nie zna osób z podobnym problemem.o 100% badanych mieszkańców stwierdziło przecząco na pytanie, czy kiedykolwiek doświadczyło przemocy od członka swojej rodziny.o Blisko ponad połowa badanych wie do jakich instytucji może zgłosić się osoba doświadczająca przemocy w rodzinie (68%).o Łącznie 70% badanych zgadza się ze stwierdzeniem, że przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol.	<p>Tylko 9 % deklaruje posiadanie wiedzy na temat, gdzie może nabyć substancje psychoaktywne takie, jak narkotyki czy dopalacze.</p>

<p>o 86% mieszkańców zgadza się ze stwierdzeniem, że ofiarą przemocy w rodzinie może stać się zarówno kobieta, jak i mężczyzna.</p> <p>o 82% mieszkańców wskazało, że nie ma w swoim otoczeniu osób, które padłyby ofiarą przestępstwa internetowego.</p> <p>o W subiektywnej ocenie większości mieszkańców zjawisko uzależnienia od hazardu jest generalnie rzadko spotykane.</p> <p>o 60% badanych sprzedawców napojów alkoholowych nie zgodziło się ze stwierdzeniem, że alkohol zawarty w piwie jest mniej groźny niż ten zawarty w wódce. Świadczy, to pośrednio o wysokim poziomie świadomości badanych na temat szkodliwości napojów o potencjalnie niższej zawartości procentowej alkoholu.</p> <p>o Łącznie 100% sprzedawców uważa, że dostęp do napojów alkoholowych powinien być ograniczony lub kontrolowany.</p> <p>Łącznie 100% nie zgadza się ze stwierdzeniem, że osoby małoletnie mają łatwy dostęp do alkoholu.</p> <p>o Łącznie 80% sprzedawców nie zgadza się ze stwierdzeniem, aby spożywanie alkoholu pomagało w trudnych sytuacjach życiowych.</p> <p>o Łącznie 95% badanych odpowiedziało, że prowadzenie samochodu po niewielkiej ilości alkoholu nie jest bezpieczne. Dodatkowo, łącznie 100% sprzedawców nie zgadza się ze stwierdzeniem, że kobiety w ciąży mogą bezpiecznie pić niewielkie ilości alkoholu.</p> <p>o 100% badanych sprzedawców wskazało, że nigdy nie sprzedało alkohol osobom, co do których miały podejrzenie, że są nieletnie.</p> <p>o 65% badanych sprzedawców zawsze sprawdza dowody potwierdzające wiek, a często robi to 35% osób.</p> <p>o Badani uczniowie nie przejawiają problemów związanych z próbami przyjmowania narkotyków lub dopalaczy: SP 4-6: 99%; SP 7-8: 96%; GIM: 84%.</p> <p>o Zdecydowana większość uczniów klas podstawowych (SP 4-6: 96%; SP 7-8: 91%) i klas gimnazjalnych (87%) nie wie, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze.</p> <p>o Spora część badanych uczniów deklaruje, że nie jest ofiarą przemocy szkolnej: (SP 4-6: 65%; SP 7-8: 54%; GIM: 58%).</p> <p>o Zdecydowana większość uczniów wskazała, że nie doświadczała przemocy od członków swojej rodziny: SP 4-6: 82%; SP 7-8: 77%; GIM: 78%.</p> <p>o Można przyjąć, że większość badanych uczniów zasadniczo w szkole czuje się bezpiecznie: SP 4-6: 80%; SP 7-8: 79%; GIM: 82%.</p>	
ZAGROŻENIA	SZANSE
<p>o Uzależnienie od komputerów i Internetu: łącznie 78% mieszkańców uważa, że tego typu uzależnienie jest dość i bardzo powszechne w środowisku lokalnym.</p> <p>o 45% sprzedawców raczej zgodziło się ze</p>	<p>o Większość badanych mieszkańców ma raczej konserwatywne podejście do spożywania alkoholu.</p> <p>o Badani deklarowali najczęściej, że spożywają jednorazowo 1 – 2 porcje alkoholu (47%) i 3-4 porcje (30%).</p>

<p>stwierdzeniem, że osoby pijące alkohol raczej zagrażają bezpieczeństwu w środowisku lokalnym.</p> <p>o Aż 54% uczniów klas GIM stwierdza, że w ich najbliższym otoczeniu pali papierosy więcej niż 20 osób.</p> <p>o Rozkład odpowiedzi wskazuje, że wszyscy badani uczniowie, w pewnym stopniu, doświadczyli zarówno przemocy fizycznej, jak i psychicznej.</p> <p>o W szkołach obecny jest zwyczaj „chrztu” uczniów – przyznaje to 11% uczniów SP 4-6; 31% uczniów SP 7-8 oraz 22% uczniów GIM.</p>	<p>o 65% odpowiedzi wskazuje, że badani w swoim środowisku nie mają osób przyjmujących substancje odurzające.</p> <p>o 69% badanych odpowiedziało, że nie pali papierosów.</p> <p>o Przypadki próby kupna alkoholu przez osobę poniżej 18 roku życia zdarzają się najczęściej kilka razy w roku (25%).</p> <p>o Spożywanie alkoholu w obrębie punktu sprzedaży wydaje się być stosunkowo rzadkim zjawiskiem.</p> <p>o Najlepiej w klasie czują się młodsi uczniowie klas podstawowych (SP 4-6: łącznie 93%). Takiego samego zdania jest 88% uczniów klas podstawowych 7-8 i klas gimnazjalnych.</p> <p>o Uczniowie deklarują w większości bardzo dobre lub raczej dobre relacje z opiekunami: SP 4-6: łącznie 98%; SP 7-8: łącznie 94%; GIM: łącznie 96%.</p> <p>o Łącznie odpowiednio 93% uczniów klas SP 4-6; 86% uczniów klas SP 7-8 oraz 91% uczniów klas gimnazjalnych obdarzyłoby zaufaniem pedagogów.</p> <p>o Większość uczniów, którzy mają za sobą inicjację nikotynową, aktualnie nie pali papierosów (SP 4-6: 97%; SP 7-8: 87%; GIM: 83%).</p>
--	--

Na podstawie zrealizowanych badań sformułowano kilka wniosków i rekomendacji o charakterze ogólnym. Mianowicie:

- nadrzędną rekomendacją wyznaczającą kierunek działań profilaktycznych jest wzmacnianie pozytywnego stosunku do nauczycieli oraz budowanie klimatu współpracy pomiędzy nauczycielami w szkole oraz wspieranie konstruktywnych zainteresowań i zajęć pozalekcyjnych młodzieży;
 - do najbardziej uniwersalnych i selektywnych czynników chroniących dzieci i młodzież przed angażowaniem się w zachowania problemowe należy włączyć: pozytywne nastawienie do nauczycieli; udział w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych; dobry kontakt z rodzicami; monitorowanie przez rodziców miejsc, w których dzieci i młodzież spędza czas wolny;
 - efektywna ochrona dzieci i młodzieży wiąże się z prawidłowym rozumieniem przez nauczycieli procesów rozwojowych właściwych dla okresu adolescencji. Dlatego zaleca się, aby wspierać pedagogów i nauczycieli zarówno na poziomie kształcenia formalnego, jak i nieformalnego, w zdobywaniu wiedzy oraz poszerzaniu umiejętności w zakresie rozpoznawania wyzwań oraz trudności, specyficznych dla tego okresu rozwoju;
 - działania profilaktyczne powinny być ukierunkowane na uczenie umiejętności życiowych uczniów związanych m.in. z postawami asertywności, konstruktywnym rozwiązywaniem konfliktów rówieśniczych na drodze negocjacji/mediacji oraz wspieranie ich w kształtowaniu poczucia własnej wartości.
- Kolejnym wnioskiem związanym ze skutecznością profilaktyki jest konieczność planowania cyklicznych działań. Warunkiem zmiany postawy (a więc nadrzędnego celu oddziaływań profilaktycznych) jest ich regularne utrwalanie, zastępowanie zachowań destruktywnych konstruktywnymi oraz wspieranie uczniów w zdobywaniu wiedzy nie tylko na temat zagrożeń podejmowanych przez nich zachowań, ale także pomoc w gromadzeniu wiedzy na temat alternatywnych postaw, tj. warunkujących poprawę jakości funkcjonowania uczniów w środowisku szkolnym i rodzinnym. Jednym z elementów skutecznej profilaktyki jest także ewaluacja podejmowanych działań. Jej cel wiąże się z oceną skuteczności wprowadzanych zmian i planowaniu następnych. Wśród postulowanych oddziaływań profilaktycznych należy wyróżnić:
- zwrócenie uwagi nauczycieli i opiekunów na specyficzne potrzeby uczniów, które wiążą się ze specyfiką ich rozwoju psychospołecznego;
 - wsparcie rozwoju praktycznych umiejętności uczniów w zakresie rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie ze stresem, asertywnością, konstruktywnym wyrażaniem emocji i potrzeb, przyjmowania perspektywy innych oraz empatii;
 - wspieranie uczniów w rozwijaniu ich pasji, zainteresowań oraz w kształtowaniu w nich postaw ukierunkowanych na twórczość, kreatywność i motywację odkrywania nowych rzeczy;
 - wzmacnianie w uczniach poczucia przynależności, skuteczności i sprawczości;

- kreowanie pozytywnej atmosfery współpracy, umożliwiającej im samodzielne podejmowanie decyzji, branie za nich odpowiedzialności.

Warto również wspomnieć, że obok oddziaływań kierowanych do uczniów należy planować także szkolenia profilaktyczne dla grona pedagogicznego oraz rodziców. Jest to warunkiem inicjowania zmian systemowych, a więc nie tylko pracy nad zasobami osobowymi uczniów, ale także kształtowania ich środowiska szkolnego oraz rodzinnego – głównych środowisk, w których funkcjonują

Działania w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2018 roku.

W 2018 r. w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii działalność służąca pomocy osobom nadużywającym substancji psychoaktywnych skupiała się m.in. na wsparciu w ramach Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych, funkcjonujących w otoczeniu osób nadużywających substancji psychoaktywnych oraz ofiar przemocy w rodzinie. W okresie od stycznia do grudnia 2018 w Punkcie Konsultacyjnym przeprowadzono łącznie 948 konsultacji indywidualnych i 85 zajęć grupowych, z których skorzystało 211 osób. Wśród nich były osoby uzależnione od alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych. Zgłaszali się również szkodliwie przyjmujący środki uzależniające. W ramach Punktu odbywały się także konsultacje dla współuzależnionych oraz funkcjonujących w otoczeniu osób uzależnionych. Konsultacje przeprowadzono także dla ofiar przemocy w rodzinie jako forma wsparcia w ramach prowadzonych procedur Niebieskie Karty. Psycholog dyżurujący w siedzibie MGOPS udzielał także wsparcia na rzecz osób z problemami osobistymi i rodzinnymi. Wsparcie przeznaczone było dla mieszkańców Gminy Lubawka.

Przy Zespole Szkół Publicznych w Lubawce oraz w Chełmsku Śląskim dyżurował terapeuta, który prowadził sesje terapeutyczne dzieci i ich rodziców, wywodzących się ze środowisk dysfunkcyjnych, w tym środowisk, w których występował problem z używaniem substancji psychoaktywnych i problem przemocy. Sesje terapeutyczne przeznaczone były także dla rodzin borykających się z trudnościami wychowawczymi, mającymi wpływ na funkcjonowanie dziecka w środowisku szkolnym.

W ramach tej formy wsparcia przeprowadzono 194 sesje terapeutyczne dla 77 osób.

W 2018 r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce obradowała na 11 posiedzeniach, które odbywały się zazwyczaj w każdą trzecią środę miesiąca. W tym okresie tut. Komisja przeprowadziła rozmowy motywujące do podjęcia leczenia z 50 osobami. Te i pozostałe postępowania w przedmiocie leczenia uzależnień przeprowadzał specjalista ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie, zatrudniony w MGOPS w Lubawce. Wnioskodawcami o podjęcie postępowania o leczenie odwykowe najczęściej byli członkowie rodziny osoby uzależnionej, osoby ze środowiska, pracownicy socjalni MGOPS w Lubawce, Komisariat Policji w Lubawce oraz Przewodniczący Miejsko – Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Lubawce.

Sprawy 11 osób zostały przekazane do Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze, celem wydania orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w systemie stacjonarnym. 25 osób, zmotywowanych przez pracowników socjalnych MGOPS w Lubawce, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce oraz grup roboczych podjęło leczenie w stacjonarnych i niestacjonarnych placówkach leczenia odwykowego. Pozostałe uczestniczą w formach wsparcia oferowanych przez Punkt Konsultacyjny funkcjonujący przy MGOPS w Lubawce.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018 udzielono także wsparcia w formie bezpłatnych kart przejazdu na terapię w Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kamiennej Górze. Podstawą wydania kart było pisemne porozumienie zawarte pomiędzy MGOPS a PKS w Kamiennej Górze. Wydano 413 bezpłatnych kart przejazdu na rzecz 13 osób z problemem alkoholowym.

Zgodnie z art. 18, ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce opiniowała wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. Przedmiotem opinii tut. Komisji była zgodność lokalizacji punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z Uchwałą nr V/362/18 Rady Miejskiej w Lubawce z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych na terenie miasta i gminy Lubawka.

Opinie wydawane są w formie protokołu sygnowanego podpisami wszystkich członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce.

W 2018 r. zaopiniowano 13 wniosków. Wszystkie zaopiniowano pozytywnie.

Finansową podstawę realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2018 r. stanowiły dochody Gminy, pochodzące

z opłat za wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

VII. Działania na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych w roku 2019.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

Podstawową metodą leczenia osób uzależnionych od alkoholu jest psychoterapia indywidualna i grupowa. Leczenie medyczne ma wymiar wspomagający psychoterapię i nakierowane jest na usuwanie powikłań spowodowanych szkodliwym używaniem alkoholu (w tym leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych), farmakologiczne wsparcie oddziaływań psychoterapeutycznych oraz leczenie współwystępujących zaburzeń, w tym najczęściej zaburzeń o podłożu psychicznym. Kluczowym etapem w leczeniu osoby uzależnionej jest rehabilitacja po zakończonej terapii. Dlatego też zalecane jest, aby – poza uczestnictwem w psychoterapii uzależnienia – osoby uzależnione angażowały się również w ofertę ruchów samopomocowych oraz zajęcia w punktach konsultacyjnych czy systematycznie uczestniczyły w mityngach Anonimowych Alkoholików.

Realizacja wymienionego zadania będzie się odbywała w szczególności poprzez:

- a) organizację i finansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego, funkcjonującego przy Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubawce, w ramach którego będzie dyżurował terapeuta uzależnień, udzielający wsparcia na rzecz osób uzależnionych i pijących szkodliwie, prowadzący konsultacje indywidualne i grupę wsparcia, motywujące do podjęcia leczenia oraz terapeuta prowadzący konsultacje i grupę wsparcia dla osób po podstawowym programie psychoterapii uzależnień,
- b) kierowanie osób nadużywających alkoholu do Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kamiennej Górze, celem podjęcia terapii w warunkach ambulatoryjnych oraz współpraca z Poradnią w powyższym zakresie,
- c) udzielanie wsparcia finansowego w formie kart przejazdu z przeznaczeniem na dojazd na terapię w systemie ambulatoryjnym na rzecz osób uzależnionych, pijących szkodliwie, będących w trudnej sytuacji materialnej,
- d) kierowanie osób nadużywających alkoholu do Poradni Zdrowia Psychicznego funkcjonującej przy Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kamiennej Górze, celem podjęcia wspomagającego leczenia alkoholizmu,
- e) dofinansowanie działalności stacjonarnych placówek lecznictwa odwykowego w szczególności w zakresie realizacji programów terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin oraz wyposażenia placówki m.in. w niezbędny sprzęt oraz materiały edukacyjne dla pacjentów,
- f) dofinansowanie działalności Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kamiennej Górze w zakresie przeprowadzania programów rehabilitacji dla osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii uzależnienia, programów ograniczania picia alkoholu, programów redukcji szkód,
- g) współpracę z przychodniami POZ z terenu Gminy Lubawka w zakresie sporządzenia skierowań niezbędnych do przyjęcia w stacjonarnych i niestacjonarnych placówkach lecznictwa odwykowego,
- h) współpracę ze stacjonarnymi placówkami lecznictwa odwykowego w zakresie zachowania trybu kierowania i ustalenia terminu leczenia osób nadużywających alkoholu,
- i) współpracę z przychodniami POZ w terenie Gminy Lubawka oraz z poradniami zdrowia psychicznego w zakresie organizacji leczenia farmakologicznego uzależnienia od alkoholu,
- j) prowadzenie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego – posiedzenia GKRPA w każdą trzecią środę miesiąca,
- k) kierowanie na badanie przez biegłych sądowych w kierunku stwierdzenia uzależnienia od alkoholu – organizacja badania, ponoszenie kosztów jego przeprowadzenia i sporządzenia opinii w przedmiocie sprawy,
- l) współpracę z Sądem Rejonowym w Kamiennej Górze w zakresie zobowiązania osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego – pokrywanie opłat za złożenie wniosku do Sądu,
- m) współpracę z Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej w Kamiennej Górze w zakresie zobowiązania osób nadużywających alkoholu, warunkowo przedterminowo zwolnionych z zakładów karnych lub skazanych na karę pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem pod dozorem kuratora lub objętych nadzorem z innego tytułu, do podjęcia leczenia odwykowego,

- n) współpracę z Miejsko – Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grupami roboczymi w zakresie kierowania na leczenie odwykowe osób uzależnionych, nadużywających alkoholu, stosujących przemoc w rodzinie,
 - o) organizację i finansowanie działalności informacyjnej dla mieszkańców Gminy Lubawka w zakresie dostępności pomocy terapeutycznej oraz placówek leczenia odwykowego m.in. poprzez rozprowadzanie materiałów informacyjnych w tym zakresie oraz poprzez stosowne ogłoszenia za pośrednictwem lokalnych serwisów internetowych,
 - p) współpracę ze stowarzyszeniami Anonimowych Alkoholików w zakresie organizacji i finansowania wspólnych przedsięwzięć służących krzewieniu trzeźwości wśród społeczności – mityngi spikerskie.
- 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.**

Istotne z punktu widzenia trwałości i jakości życia rodziny z problemem alkoholowym jest objęcie pomocą terapeutyczną całej rodziny. Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy, jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci. Rodziny osób pijących szkodliwie i uzależnionych zgłaszają się najczęściej do różnych instytucji udzielających pomocy z oczekiwaniem skłonienia ich pijących bliskich do podjęcia leczenia uzależnienia. Ważnym zadaniem pomagających jest kompleksowa diagnoza sytuacji rodzinnej i zaoferowanie pomocy zarówno rodzinie jako całości, jak i poszczególnym jej członkom.

Realizacja wymienionego zadania będzie się odbywała w szczególności poprzez:

- a) organizację i finansowanie konsultacji indywidualnych i grup wsparcia w Punkcie Konsultacyjnym przy MGOPS w Lubawce dla osób współuzależnionych i funkcjonujących w otoczeniu osób uzależnionych,
- b) kierowanie osób współuzależnionych oraz funkcjonujących w otoczeniu nadużywających alkoholu do Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kamiennej Górze do udziału w programach terapeutycznych,
- c) kierowanie osób z syndromem DDA (Dorośle Dziecko Alkoholika) do udziału w programach terapeutycznych,
- d) udzielanie wsparcia finansowego w formie kart przejazdu z przeznaczeniem na dojazd na terapię w systemie ambulatoryjnym osób współuzależnionych, uwikłanych w przemoc w rodzinie, będących w trudnej sytuacji materialnej,
- e) dofinansowanie pobliskich placówek leczenia odwykowego w zakresie organizacji i przeprowadzania programów terapeutycznych dla osób współuzależnionych i osób z syndromem DDA,
- f) propagowanie procedury Niebieskie Karty w sprawach przemocy domowej oraz udzielanie rodzinom bezpłatnej pomocy psychospołecznej i prawnej w tym zakresie,
- g) współpracę Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce z Miejsko – Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grupami roboczymi w zakresie realizacji procedury Niebieskie Karty oraz w zakresie opracowywania indywidualnego planu pomocy rodzinie,
- h) interwencje i monitorowanie we współpracy z Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Lubawce, Miejsko – Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Lubawce oraz grupami roboczymi osób i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym oraz problemem przemocy w rodzinie,
- i) organizację i finansowanie psychologicznych konsultacji indywidualnych dla osób uwikłanych w przemoc w rodzinie, prowadzonych przez psychologa w Punkcie Konsultacyjnym przy MGOPS w Lubawce,
- j) organizację i finansowanie warsztatów umiejętności społecznych i komunikacyjnych dla osób współuzależnionych, doświadczających przemocy w rodzinie,
- k) współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze, Komisariatem Policji w Lubawce, Sądem Rejonowym w Kamiennej Górze i Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej w Kamiennej Górze w zakresie organizacji i kierowania osób stosujących przemoc w rodzinie do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy,
- l) finansowanie i współfinansowanie programów radzenia sobie z emocjami i zachowaniami agresywnymi, budowania relacji interpersonalnych, rozwiązywania konfliktów dla osób uwikłanych w przemoc w rodzinie oraz nadużywających alkoholu,
- m) organizację i finansowanie szkoleń, mających na celu podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji, będących w kontakcie ze sprawcami i osobami pokrzywdzonymi w wyniku przemocy,

- osobami nadużywającymi alkoholu, oraz współzależnionymi w zakresie motywowania ich do uczestnictwa w programach terapeutycznych i zmiany sposobu postępowania,
- n) organizację i finansowanie szkoleń, mających na celu podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji, będących w kontakcie z małoletnimi dziećmi i młodzieżą, w rodzinach których występuje problem przemocy i uzależnień bądź innego rodzaju dysfunkcje,
 - o) organizację i finansowanie szkoleń dla przedstawicieli Miejsko – Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grup roboczych w celu podnoszenia kompetencji w zakresie interwencji kryzysowej,
 - p) organizację i finansowanie superwizji indywidualnych i grupowych dla pracowników socjalnych MGOPS w Lubawce oraz pracowników pracujących w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie w zakresie pracy z osobami nadużywającymi alkoholu oraz z rodzinami uwikłanymi w przemoc,
 - q) uczestnictwo oraz organizacja i finansowanie konferencji i debat o charakterze lokalnym nt. problemów uzależnień i przemocy w rodzinie, mających na celu usprawnienia systemu współpracy między instytucjami pracującymi w przedmiotowym obszarze,
 - r) współpracę ze szkołami z terenu Gminy w zakresie organizacji i finansowania na terenie placówek oświatowych pomocy terapeutycznej dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, przemocą w rodzinie bądź innymi dysfunkcjami w ramach sesji terapeutycznych rodzic + dziecko,
 - s) współpracę z placówkami świadczącymi pomoc terapeutyczną, pedagogiczną i psychiatryczną dla dzieci i młodzieży w zakresie udzielania na rzecz w/w takiej formy wsparcia,
 - t) organizację bezpłatnej pomocy prawnej na rzecz osób funkcjonujących w rodzinach z problemem alkoholowym, uwikłanymi w przemoc i współpraca z instytucjami świadczącymi bezpłatnie taką pomoc, w tym z organami wymiaru sprawiedliwości,
 - u) organizację i finansowanie działalności informacyjno – edukacyjnej na terenie Gminy nt. dostępnych form wsparcia socjalnego, terapeutycznego oraz prawnego dla osób funkcjonujących w otoczeniu osób uzależnionych od alkoholu oraz uwikłanych w przemoc w rodzinie, m.in. poprzez zakup i dystrybucję stosownych materiałów, a także informacje w tym w zakresie przekazywanie za pośrednictwem lokalnych serwisów internetowych,
 - v) objęcie pomocą dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, przemocy w rodzinie bądź innych dysfunkcji w formie zajęć w Placówkach Wsparcia Dziennego w Lubawce i Miskowicach,
 - w) dofinansowanie działalności Placówek Wsparcia Dziennego w Lubawce i Miskowicach, utworzonych w ramach projektu pn. „Placówki Wsparcia Dziennego dla Dzieci w Lubawce i Miskowicach” w ramach RPO WD, w zakresie nieobjętym wnioskiem o dofinansowanie projektu, wg zapotrzebowania.

3. **Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.**

Skuteczne i sprawdzone strategie profilaktyczne są jednym z trzech podstawowych elementów, na których powinna opierać się współczesna profilaktyka uzależnień. Strategie profilaktyczne, czyli sposoby postępowania mające istotny wpływ na osiągnięcie założonych w programach celów, wywodzą się z modeli teoretycznych wyjaśniających, dlaczego ludzie sięgają po substancje psychoaktywne lub podejmują inne ryzykowne zachowania. W powszechnej opinii, profilaktyka uzależnień polega na informowaniu (na ogół ostrzeganiu) społeczności o skutkach (najczęściej zagrożeniach) związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Istotą profilaktyki jest pomaganie ludziom w zmianie zachowania, nabywaniu odpowiednich umiejętności i poprawie funkcjonowania w różnych wymiarach, takich jak normy społeczne, interakcja z innymi ludźmi, standard życia czy własne cechy charakteru. Podejmowane inicjatywy profilaktyczne będą miały na celu edukowanie, uświadamianie, kształtowanie prawidłowych postaw, zdolności do dokonywania właściwych wyborów oraz oferowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu. Działania profilaktyczne będą prowadzone w trzech obszarach tj.

- 1) **Profilaktyki uniwersalnej** – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na całe populację, to jest działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój; działania uniwersalne są realizowane np. w populacji dzieci i młodzieży w wieku

gimnazjalnym, w populacji młodych dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym; przykładem profilaktyki uniwersalnej są programy opóźniania inicjacji alkoholowej lub nikotynowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi,

- 2) **Profilaktyki selektywnej** – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka, to jest działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego; działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do danej grupy; profilaktyka selektywna jest działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym;
- 3) **Profilaktyki wskazującej** – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniające kryteriów diagnostycznych uzależnienia, a także wskazujące na symptomy innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych. Przykładem profilaktyki wskazującej są interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami; niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających substancji psychoaktywnych (np. działania edukacyjne i prawne zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem tych substancji);

Realizacja wymienionego zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

- a) przystąpienie do ogólnopolskich kampanii informacyjnych, z których materiały zostaną rozdysponowane wśród społeczności lokalnej oraz w szkołach z terenu Gminy Lubawka,
- b) organizacja i finansowanie konkursów edukacyjnych nt. szkodliwości używania środków psychoaktywnych, dla uczniów szkół z terenu Gminy Lubawka,
- c) organizacja i finansowanie Pikników profilaktycznych na terenie Gminy, które mają charakter rodzinny i odbywają się pod hasłem „Trzeźwo, Zdrowo i Sportowo” ,
- d) zakup materiałów o tematyce edukacyjnej z zakresu szkodliwości używania alkoholu, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, celem ich dystrybucji wśród społeczności lokalnej, uczniów, nauczycieli oraz rodziców z terenu Gminy w „Namiocie profilaktycznym” podczas imprez o charakterze rodzinnym,
- e) przeprowadzenie lokalnej kampanii społecznej pn. „Młodzieżowe Forum Bezpieczeństwa”, obejmującej cykl działań informacyjno – edukacyjnych i profilaktycznych skierowanych do społeczności lokalnej, uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych, przy udziale lokalnych mediów, Policji, instytucji pomocowych,
- f) organizacja i finansowanie warsztatów profilaktycznych dla szkół podstawowych i gimnazjalnych o tematyce szkodliwości używania środków psychoaktywnych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy prowadzonych przez profilaktyka, psychologa i pedagoga,
- g) organizację i finansowanie warsztatów i wywiadówek profilaktycznych dla rodziców m.in. nt. zagrożeń wynikających ze używania alkoholu przez dzieci i młodzież oraz nt. zagrożeń związanych z przemocą rówieśniczą, cyberprzemocą,
- h) organizację i finansowanie warsztatów profilaktycznych dla rodziców w zakresie rozwoju i wsparcia umiejętności wychowawczych,
- i) organizację i finansowanie warsztatów dotyczących rozwoju umiejętności społecznych, realizowanych dla uczniów szkół z terenu Gminy,
- j) dofinansowanie profilaktycznych zajęć wakacyjnych dla dzieci i młodzieży, z programem profilaktycznym oraz z elementami edukacji nt. szkodliwości używania alkoholu, zagrożeń płynących z cyberprzemocy i przemocy rówieśniczej,
- k) organizację i finansowanie spektakli edukacyjnych (m.in. nt. szkodliwości używania alkoholu, przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy, wzmacniania więzi rodziny) dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Lubawka,
- l) organizację i finansowanie rekomendowanych programów profilaktycznych w placówkach oświatowych dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych, w tym m.in. programu „Laboratorium Wiedzy Pozytywnej”
- m) prowadzenie szkoleń i działań edukacyjnych dla sprzedawców napojów alkoholowych,
- n) organizację i finansowanie mityngu spikerskiego z udziałem terapeuty uzależnień oraz trzeźwiejących alkoholików,
- o) podnoszenie kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- w Lubawce poprzez finansowanie udziału w szkoleniach, w tym m.in. udział w szkoleniu z zakresu prowadzenia dialogu motywującego,
- p) organizację i finansowanie szkoleń o tematyce uzależnień i przemocy w rodzinie – szkolenie dla GKRPA, pracowników MGOPS w Lubawce oraz przedstawicieli instytucji oświatowych, służby zdrowia i funkcjonariuszy Policji, członków grup roboczych i przedstawicieli Miejsko – Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
 - q) organizacja i finansowanie szkoleń dla nauczycieli i przedstawicieli Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce w zakresie podnoszenia kompetencji związanych z prowadzeniem działalności profilaktycznej,
 - r) dokonywanie kalibracji zakupionego alkomatu na potrzeby Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawce oraz zakup akcesoriów do alkomatu,
 - s) zakup rocznej prenumeraty miesięcznika „Remedium” oraz „Świat Problemów”, które przekazywane są do szkół na terenie Gminy Lubawka,

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:

- a) wspieranie działań podejmowanych przez lokalne koalicje trzeźwościowe, mające wyraźne odniesienie profilaktyczne do różnego rodzaju spotkań, odbywających się bez alkoholu i w szczególności sposób eksponujących ten fakt,
- b) dofinansowanie wyjazdu z programem profilaktycznym na rzecz 11 Drużyny Harcerskiej „Górski Potok”,
- c) dofinansowanie działalności sołectw z terenu Gminy Lubawka w zakresie organizacji Dnia Dziecka oraz dnia Św. Mikołaja – dofinansowanie z przeznaczeniem na nagrody dla dzieci w związku z organizowanymi konkursami podczas tych imprez o charakterze edukacyjnym z zakresu promocji zdrowego stylu życia, wolnego od wszelkiego rodzaju używek,
- d) dofinansowanie działalności Miejsko – Gminnego Ośrodka Kultury w Lubawce oraz Wiejskiego Domu Kultury w Chełmsku Śląskim w zakresie współorganizowania zajęć edukacyjnych i profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, odbywających się w czasie wakacji oraz ferii zimowych,
- e) dofinansowanie działalności lokalnych klubów sportowych w zakresie współorganizowania pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży,
- f) dofinansowanie pieszej pielgrzymki trzeźwości z udziałem mieszkańców Gminy Lubawka,
- g) wspomaganie oraz dofinansowanie organizacji i instytucji działających na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,
- h) wspieranie przedsięwzięć związanych z rozwiązywaniem problemów używania substancji psychoaktywnych i zapobieganiem niebezpieczeństwom spowodowanym nadużyciem tych substancji – prowadzonym przez służby Policji, w zakresie prowadzenia oddziaływań profilaktycznych, interwencyjnych w środowiskach dzieci i młodzieży służącym zapobieganiu kontaktom tej grupy z substancjami psychoaktywnymi, a także działań na rzecz trzeźwości kierujących pojazdem (dotyczy dofinansowania zakupu niezbędnych materiałów znajdujących uzasadnienie dla wsparcia tych działań ze strony Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowaniem przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu niepełnoletnim lub nietrzeźwym, sprzedaży na kredyt lub pod zastaw oraz złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych Gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli występować z aktem oskarżenia bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora. Postępowanie z tego zakresu prowadzone jest na podstawie przepisów o postępowaniu karnym. Sprawy, w których gmina występuje jako oskarżyciel publiczny, odbywają się w trybie uproszczonym.

Realizacja tego zadania będzie odbywała się poprzez:

- a) kontrolowanie placówek, zajmujących się sprzedażą i podawaniem napojów alkoholowych przez upoważnionych członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce.
- b) składanie wniosków do organów ścigania o wszczęciu dochodzenia, w związku z powzięciem

informacji o naruszeniu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Ze względu na ograniczone środki finansowe zadanie niniejsze nie było realizowane. W przypadku pojawienia się funduszy na realizację tego przedsięwzięcia zostanie ono podjęte.

VIII. Działania na rzecz przeciwdziałania narkomanii w 2019 r.

Problem używania nielegalnych substancji psychoaktywnych i konsekwencji związanych z tym faktem, dotyczy większości społeczeństw współczesnego świata. Od dawna jednak wiadomo, że możliwości radzenia sobie z tym jak i wieloma innymi problemami społecznymi należy poszukiwać przede wszystkim na szczeblu lokalnym. Dzieje się tak dlatego, że to lokalnie działające instytucje, osoby czy organizacje pozarządowe są w stanie trafnie określić charakter problemu, jego skalę oraz podjąć adekwatne środki zaradcze.

Specjaliści z zakresu problemów narkomanii podkreślają narastający problem nowych substancji psychoaktywnych czyli „dopalaczy”. W 2014 r. w Polsce odnotowano rekordową liczbę ponad 2500 prawdopodobnych interwencji medycznych z powodu użycia „dopalaczy”.

W ramach europejskiego systemu wczesnego ostrzegania państwa członkowskie w 2013 r. zgłosiły po raz pierwszy aż 81 nowych substancji psychoaktywnych. Najwięcej, bo 29 z tych substancji było syntetycznymi kanabinoidami, a następne 30 związków nie odpowiadało żadnej z łatwo rozpoznawalnych grup chemicznych. Problematyka „dopalaczy” utrzymuje się w centrum zainteresowania polskiej opinii publicznej i mediów zwłaszcza ze względu na doniesienia o trujących właściwościach tych substancji. Ostatnią taką substancją, po której zażyciu odnotowano szereg zatruc był „dopalacz” o nazwie „Mocarz”.

Ze względu na tak duże zagrożenie związane z przyjmowaniem narkotyków, konieczne są działania edukacyjne, profilaktyczne, podnoszące świadomość społeczną nt. tych substancji.

Zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii będą obejmowały:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem;
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
5. Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Realizacja w/w zadań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii będzie się odbywać w szczególności poprzez:

- a) organizację i finansowanie pomocy terapeutycznej dla osób nadużywających narkotyków i uzależnionych od tych substancji – dyżury terapeuty uzależnień w Punkcie Konsultacyjnym przy MGOPS w Lubawce - konsultacje indywidualne i grupa wsparcia,
- b) organizację i finansowanie działalności informacyjno – edukacyjnej na terenie Gminy nt. dostępnych form wsparcia socjalnego, terapeutycznego oraz prawnego dla osób nadużywających narkotyków, eksperymentujących z substancjami psychoaktywnymi, m.in. poprzez zakup i dystrybucję stosownych materiałów, a także informacje w tym w zakresie przekazywanie za pośrednictwem lokalnych serwisów internetowych,
- c) kierowanie osób nadużywających narkotyków do Poradni Zdrowia Psychicznego funkcjonującej przy Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholizmu i Współuzależnienia w Kamiennej Górze, celem podjęcia wspomagającego leczenia narkomanii,
- d) pomoc osobom uzależnionym od substancji psychoaktywnych w zakresie kierowania na leczenie uzależnienia od narkotyków w systemie ambulatoryjnym i stacjonarnym,
- e) udzielanie wsparcia finansowego w formie kart przejazdu z przeznaczeniem na dojazd na terapię w systemie ambulatoryjnym na rzecz osób uzależnionych od narkotyków, będących w trudnej sytuacji

- materialnej,
- f) współpracę ze stacjonarnymi i niestacjonarnymi placówkami leczenia odwykowego w zakresie kierowania i zachowania trybu przyjęcia pacjentów do leczenia uzależnienia od narkotyków,
 - g) współpracę z przychodniami POZ z terenu Gminy Lubawka w zakresie sporządzania skierowań niezbędnych do przyjęcia w stacjonarnych i niestacjonarnych placówkach leczenia,
 - h) współpracę z Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej w Kamiennej Górze w zakresie zobowiązania osób nadużywających substancji psychoaktywnych, warunkowo przedterminowo zwolnionych z zakładów karnych lub skazanych na karę pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem pod dozorem kuratora lub posiadających nadzór kuratora z innego tytułu, do podjęcia terapii,
 - i) współpracę z Miejsko – Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w zakresie kierowania na leczenie odwykowe osób uzależnionych, nadużywających substancji psychoaktywnych, stosujących przemoc w rodzinie,
 - j) organizację i finansowanie pomocy terapeutycznej, psychospołecznej i prawnej dla osób współuzależnionych, funkcjonujących w otoczeniu osób uzależnionych, nadużywających substancji psychoaktywnych - dyżury terapeuty uzależnień oraz psychologa w Punkcie Konsultacyjnym przy MGOPS w Lubawce - konsultacje indywidualne i grupa wsparcia,
 - k) organizację i finansowanie pomocy terapeutycznej w ramach Punktu Konsultacyjnego przy MGOPS w Lubawce dla osób po zakończonym leczeniu – konsultacje indywidualne i grupa wsparcia,
 - l) organizację i finansowanie warsztatów edukacyjnych dla uczniów szkół z terenu Gminy Lubawka, o tematyce narkomanii (w tym dopalacze i inne nowe substancje psychoaktywne) prowadzonych przez profilaktyka, terapeutę uzależnień, pedagoga,
 - m) organizację i sfinansowanie spektakli edukacyjnych nt. szkodliwości używania substancji psychoaktywnych skierowanych do szkół podstawowych i gimnazjalnych,
 - n) zakup materiałów o charakterze edukacyjnym w tym. m.in. kampanii "Narkotyki? To mnie nie kręci!",
 - o) organizację i finansowanie warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Lubawka w zakresie nabycia przez uczniów umiejętności życiowych, związanych z postawami asertywności, konstruktywnym rozwiązywaniem konfliktów rówieśniczych na drodze negocjacji/mediacji oraz wspieranie ich w kształtowaniu poczucia własnej wartości,
 - p) organizację i finansowanie szkoleń dla nauczycieli, mających na celu poszerzenie ich umiejętności w zakresie rozpoznawania wyzwań oraz trudności w relacjach z uczniami w okresie adolescencji,
 - q) organizację i finansowanie warsztatów dla rodziców w zakresie rozwoju umiejętności rodzicielskich, pozwalających na wzmocnienie w rodzinach czynników chroniących dzieci przed używaniem substancji psychoaktywnych,
 - r) organizację i finansowanie warsztatów edukacyjnych dla rodziców w zakresie rozpoznawania symptomów używania przez dzieci i młodzież substancji psychoaktywnych,
 - s) organizację i finansowanie warsztatów profilaktycznych, mających na celu rozwój praktycznych umiejętności uczniów w zakresie radzenia sobie ze stresem, konstruktywnym wyrażaniem emocji i potrzeb, przyjmowania perspektywy innych oraz empatii,
 - t) organizację i finansowanie warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w zakresie wspierania ich w rozwijaniu pasji, zainteresowań oraz kształtowaniu w nich postaw ukierunkowanych na twórczość, kreatywność i motywację do odkrywania nowych rzeczy, alternatywnych form spędzania wolnego czasu,
 - u) organizację i finansowanie warsztatów dla dzieci i młodzieży wzmocniających w nich poczucie przynależności, skuteczności, sprawczości i rozwoju umiejętności w zakresie kreowania pozytywnej atmosfery współpracy, umożliwiającej im samodzielne podejmowanie prawidłowych decyzji,
 - v) objęcie pomocą dzieci z rodzin z problemem narkomanii m.in. w formie zajęć w Placówkach Wsparcia Dziennego w Lubawce i Miskowicach,
 - w) prowadzenie warsztatów z zakresu profilaktyki selektywnej dla dzieci z Placówek Wsparcia Dziennego w Lubawce i Miskowicach,

IX. Działalność i zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Siedziba Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych znajduje się w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubawce ul. Dworcowa 33. Koordynatorem niniejszego programu jest Adriana Porada specjalista ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie zatrudniona w MGOPS w Lubawce.
2. Ustalenie składu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy do kompetencji Burmistrza Miasta Lubawka, zgodnie z przepisem art. 4¹ ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 2137),

zaś jej członkami mogą być osoby, o których mowa w art. 4¹ ust. 4 tej ustawy.

3. Środki przeznaczone na działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pochodzą z finansów, stanowiących dochody Gminy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

4. Zadania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce oraz zasady ich wynagradzania.

1) Przewodniczący i zastępca Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów w Lubawce wykonują następujące czynności:

- a) przyjęcie zgłoszenia o przypadku nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek wynikających z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi tj. osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, nie zabezpieczają potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny,
- b) przeprowadzenie wywiadu z najbliższymi członkami rodziny lub środowiska osoby nadużywającej alkoholu na potrzeby Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce, zawiadomienie o posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie, pouczenie jej o konieczności stawienia się na posiedzeniu tej Komisji, celem działań pomocowych,
- c) kierowanie osób nadużywających alkoholu lub narkotyków do Punktu Konsultacyjnego działającego przy MGOPS w Lubawce,
- d) motywowanie osób nadużywających alkoholu lub narkotyków do podjęcia leczenia w stacjonarnych i niestacjonarnych placówkach leczenia odwykowego,
- e) kierowanie osób nadużywających alkoholu na badania przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
- f) podejmowanie decyzji o złożeniu wniosku do Sądu w celu wydania orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- g) opiniowanie wydatków w celu zagwarantowania prawidłowej realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- h) przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, zlokalizowanych na terenie Gminy Lubawka, pod kątem zgodności prowadzenia sprzedaży z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- i) prowadzenie działalności z zakresu profilaktyki uzależnień w szkołach i innych placówkach oświatowych w godzinach pracy Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawce,
- j) prowadzenie postępowań w zakresie opiniowania wniosków przedsiębiorców o wydania zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych tj m.in. dokonywanie pomiarów w terenie pod kątem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z Uchwałą nr V/362/18 Rady Miejskiej w Lubawce z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych na terenie miasta i gminy Lubawka,
- k) udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej na rzecz osób współuzależnionych, funkcjonujących w otoczeniu osób przyjmujących substancje psychoaktywne, motywowanie do podjęcia wsparcia terapeutycznego,
- l) Ustalanie działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, które zostaną ujęte i zrealizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

2) Sekretarz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce będzie wykonywał wszystkie czynności wskazane w pkt 1 lit. a do l. Dodatkowo do zadań osoby pełniącej tę funkcję należy będzie:

- a) pełna obsługa administracyjna Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce, w tym prowadzenie i ewidencja akt osób, wobec których GKRPA w Lubawce prowadzi postępowania o leczenie odwykowe, sporządzanie wszelkich pism, zawiadomień, sprawozdań rzeczowo – finansowych, sporządzanie protokołów opiniujących wydatki w ramach środków przeznaczonych na realizację niniejszego Programu i innej wszelkiej dokumentacji w zakresie niezbędnym do działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce,
- b) sporządzanie umów z terapeutami, psychologami i innymi specjalistami pracującymi w Punkcie Konsultacyjnym przy MGOPS w Lubawce,
- c) sporządzanie umów, zleceń i innej dokumentacji dotyczącej wydatkowania środków finansowych w ramach niniejszego Programu,
- d) przygotowywanie informacji na rzecz społeczności Gminy Lubawka w zakresie dostępności

- pomocy terapeutycznej, psychologicznej, prawnej i medycznej dla osób nadużywających substancji psychoaktywnych, współuzależnionych, doświadczających przemocy w rodzinie,
- e) ustalanie terminów przyjęć dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych do ambulatoryjnych i stacjonarnych placówek leczenia odwykowego,
 - f) przygotowywanie bezpłatnych kart przejazdu dla osób podejmujących terapię w systemie ambulatoryjnym,
 - g) prowadzenie i dokumentowanie procedury zmierzającej do wydania przez Sąd orzeczenia w przedmiocie zobowiązania osoby uzależnionej do podjęcia leczenia,
 - h) monitorowanie sytuacji osób, w środowisku wobec których Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi postępowania o leczenie odwykowe,
 - i) udział w pracach grup roboczych oraz Miejsko – Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w tym prowadzenie wszelkiej dokumentacji w tym przedmiocie,
 - j) współpraca z instytucjami oraz organizacjami pracującymi w obszarze profilaktyki i uzależnień,
 - k) przygotowywanie projektu Uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz zarządzeń Burmistrza Miasta Lubawka, w przedmiocie działalności GKRPA w Lubawce.
- 3) Zadania pozostałych członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce:
- a) motywowanie osób nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia w stacjonarnych i niestacjonarnych placówkach leczenia odwykowego,
 - b) podejmowanie decyzji o złożeniu wniosku do Sądu, w celu wydania orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
 - c) opiniowanie wydatków w celu zagwarantowania prawidłowej realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
 - d) opiniowanie wniosków przedsiębiorców o wydania zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, pod kątem ich zgodności z Uchwałą nr V/362/18 Rady Miejskiej w Lubawce z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych na terenie miasta i gminy Lubawka.
 - e) Ustalanie działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, które zostaną ujęte i zrealizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
- 4) Za udział Przewodniczącego, zastępcy Przewodniczącego oraz Sekretarza Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce w posiedzeniach GKRPA oraz realizację zadań określonych w pkt 1 i 2 przysługuje wynagrodzenie w następujących wysokościach:
- a) 550,00 zł brutto miesięcznie - Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce,
 - b) 500,00 zł brutto miesięcznie – Zastępca Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce,
 - c) 500,00 zł brutto miesięcznie – Sekretarz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce.
- 5) Za udział w posiedzeniach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce pozostałych jej członków oraz wykonywanie zadań, o których mowa w pkt 3 przysługuje wynagrodzenie w wysokości 300,00 zł brutto za posiedzenie.

Członek Komisji może oświadczyć, że nie będzie pobierał wynagrodzenia za udział w jej posiedzeniach.

6. Podstawę do naliczania i wypłaty wynagrodzenia stanowi lista obecności członków na posiedzeniu Komisji. Każdy z członków potwierdza ją własnoręcznym podpisem. Wypłata wynagrodzenia będzie dokonywana na konta osobiste.

7. Za pozostałe prace wykonywane w zakresie organizacji oddziaływań edukacyjnych i profilaktycznych wynikających z realizacji niniejszego Programu w tym m.in. prowadzenie działań profilaktycznych podczas imprez, odbywających się na terenie Gminy Lubawka oraz powiatu kamiennogórskiego - podstawą do naliczenia i wypłaty wynagrodzenia będzie zawarta umowa zlecenie z osobami fizycznymi, na okres realizacji zadania. Wynagrodzenie ustalone wg stawek Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na dany rok wynosić będzie 50,00 zł/godz. brutto.

X. Postanowienie końcowe.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest dokumentem otwartym na modyfikacje i nowe propozycje na każdym etapie jego realizacji.

Sposobem kontroli realizacji programu jest sprawozdanie okresowe, przedłożone Radzie Miejskiej w Lubawce – szczegółowe za okres I półrocza i całego roku oraz bieżące informacje wg potrzeb Rady Miejskiej i Burmistrza Miasta Lubawka sporządzone przez pracownika merytorycznego, odpowiadającego za koordynację niniejszego programu.